

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12104/2553

พลตำรวจโทเสรี เตมียเวสโจทก์ พันตำรวจโทชัยรัตน์ แย้มศรี กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 229, ป.วิ.พ. มาตรา 231, ป.วิ.พ. มาตรา 18, ป.วิ.พ. มาตรา 247, ป.วิ.พ. มาตรา 161

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำทนายความที่ศาลอุทธรณ์กำหนดให้โจทก์ชำระแก่จำเลยที่ 1 เป็นความรับผิดชอบในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมที่โจทก์ผู้ฎีกาจะต้องปฏิบัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา 229 หาใช้หนี้ตามคำพิพากษาในเนื้อหาคดี อันโจทก์จะพึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 231 วรรคหนึ่งได้ไม่ ดังนั้น การที่โจทก์ยื่นฎีกาโดยจงใจนำเพียงค่าธรรมเนียม (ค่าขึ้นศาล) ตามที่จำเลยที่ 1 ได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถาในชั้นอุทธรณ์มาวางศาลตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ พร้อมกับฎีกาโดยมิได้วางคำทนายความที่ศาลอุทธรณ์กำหนดให้โจทก์ชำระแก่จำเลยที่ 1 จึงเป็นการยื่นฎีกาโดยมิชอบตาม ป.วิ.พ. มาตรา 229 ชอบที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งจะมีคำสั่งไม่รับฎีกาได้ทันที เพราะมิใช่กรณีที่โจทก์ชำระให้ครบถ้วนภายในกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควรเสียก่อนตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคสอง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 23 ร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงิน จำนวน 50,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 23 ร่วมกันหรือแทนกันโฆษณาคำพิพากษาของศาลในหนังสือพิมพ์รายวัน ไทยโพสต์, ไทยรัฐ, เดลินิวส์, แนวหน้า, มติชน, ข่าวสด โดยใช้ขนาดตัวอักษรสูง 2 มิลลิเมตร ความกว้างของตัวอักษร 1.50 มิลลิเมตร เป็นเวลา 15 วัน ติดต่อกัน โดยให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 23 เป็นผู้ชำระค่าโฆษณาทั้งหมด และขอให้มีคำสั่งห้ามจำเลยที่ 3 ถึงที่ 23 ประกอบอาชีพนักหนังสือพิมพ์และบริหารงานหนังสือพิมพ์รายวันข่าวสดและหนังสือพิมพ์รายวันมติชน มีกำหนด 5 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาเป็นต้นไป จำเลยที่ 1 ถึงที่ 23 ให้การ ขอให้ยกฟ้อง ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น โจทก์ขอถอนฟ้องจำเลยที่ 2 ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินแก่โจทก์ จำนวน 1,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้อง (13 มีนาคม 2543) เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ 1 โฆษณาคำพิพากษาโดยย่อใจความสำคัญในหนังสือพิมพ์ ไทยโพสต์, ไทยรัฐ, เดลินิวส์, แนวหน้า, มติชน และข่าวสด ด้วยตัวอักษรขนาดปกติตามที่หนังสือพิมพ์รายวันดังกล่าวแต่ละฉบับปฏิบัติมาเป็นปกติในการลงโฆษณาข้อความทั่วไปมีกำหนดฉบับละ 2 วัน ติดต่อกัน โดยให้จำเลยที่ 1 เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด กับให้จำเลยที่ 1 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ ตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี โดยกำหนดเป็นคำทนายความให้ 100,000 บาท ค่าขออื่นในส่วนของจำเลยที่ 1 ให้ยก ส่วนจำเลยที่ 3 ถึงที่ 23 ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 3 ถึงที่ 23 ให้เป็นพับจำเลยที่ 1 อุทธรณ์โดยได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถา ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 ด้วย ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลยที่ 1 สำหรับค่าธรรมเนียมศาลที่จำเลยที่ 1 ได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถานั้น ให้โจทก์นำมา

ชำระต่อศาลในนามของจำเลยที่ 1 โดยกำหนดค่าทนายความรวม 150,000 บาท นอกจากที่แก้ให้ เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา และยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับสำหรับ ค่าทนายความจำนวน 150,000 บาท ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีนี้ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ คำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ด้วย และให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสอง ศาลแทนจำเลยที่ 1 สำหรับค่าธรรมเนียมศาลที่จำเลยที่ 1 ได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคน อนาถา ให้โจทก์ชำระต่อศาลในนามของจำเลยที่ 1 โดยกำหนดค่าทนายความรวม 150,000 บาท โจทก์ฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ โดยยื่นฎีกาภายในกำหนดระยะเวลาที่ศาลชั้นต้น อนุญาตให้ขยายระยะเวลาฎีกา พร้อมกับชำระค่าขึ้นศาลในชั้นฎีกาจำนวน 25,000 บาท กับนำเงิน จำนวน 25,000 บาท ซึ่งเป็นค่าธรรมเนียม (ค่าขึ้นศาล) ในชั้นอุทธรณ์ที่จำเลยที่ 1 ได้รับอนุญาต จากศาลชั้นต้นให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถาในชั้นอุทธรณ์มาวางศาลตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ แต่สำหรับค่าทนายความจำนวน 150,000 บาท ที่ศาลอุทธรณ์กำหนดให้โจทก์ต้องชำระให้แก่ จำเลยที่ 1 โจทก์มิได้ชำระทั้ง ๆ ที่พนักงานรับฟ้องได้สอบถามนางสาวนนท์นีย์ เสมียนทนายความ โจทก์ ซึ่งได้รับมอบฉันทะจากทนายความโจทก์ไปยื่นฎีกา แต่นางสาวนนท์นีย์แจ้งว่าได้สอบถามไป ยังทนายความโจทก์แล้ว คงยืนยันไม่วางเงินค่าทนายความจำเลย 150,000 บาท ดังกล่าว ปรากฏ ตามบันทึกทำฎีกาโจทก์ซึ่งนางสาวนนท์นีย์ลงลายมือชื่อไว้ และนางสาวนนท์นีย์ได้ยื่นคำร้องขอ ทุเลาการบังคับสำหรับค่าทนายความ ในวันเดียวกันกับที่ยื่นฎีกาคือวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2549 วันรุ่งขึ้นศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของโจทก์ ต่อมาจำเลยยื่นคัดค้านการขอทุเลาการบังคับของ โจทก์ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 247 ประกอบมาตรา 229 คู่ความฝ่ายที่ยื่นฎีกาจะต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์มาวางศาลพร้อมกับฎีกานั้นด้วย และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง มาตรา 161 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ความรับผิดชอบในชั้นที่สุดสำหรับค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง ตกแก่คู่ความฝ่ายที่แพ้คดี เว้นแต่ศาลจะใช้อำนาจมีดุลพินิจเป็นประการอื่น กับตามมาตรา 161 วรรคสอง กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดีนี้บัญญัติให้ค่าทนายความเป็น ค่าฤชาธรรมเนียม ซึ่งหมายความว่าทั้งเป็นค่าธรรมเนียมอย่างหนึ่งตามมาตรา 229 ด้วย ดังนี้ ค่าทนายความจำนวน 150,000 บาท ที่คำพิพากษาศาลอุทธรณ์กำหนดให้โจทก์ต้องชำระแก่จำเลย ที่ 1 จึงเป็นหน้าที่ของโจทก์สำหรับความรับผิดชอบในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียม อีกทั้งเป็นหลักเกณฑ์ เครื่องวัดที่โจทก์ผู้ยื่นฎีกาจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา 229 เพราะหาใช่หนี้ตามคำพิพากษา ในเนื้อหาคดี อันโจทก์จะพึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับตามบทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 231 วรรคหนึ่ง ได้ไม่ การที่โจทก์ยื่นฎีกาโดยจงใจ นำเพียงค่าธรรมเนียม (ค่าขึ้นศาล) ตามที่จำเลยที่ 1 ได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถาใน ชั้นอุทธรณ์มาวางศาลตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์พร้อมกับฎีกา อันเป็นการฝ่าฝืนต่อหลักเกณฑ์ที่ บทบัญญัติมาตรา 229 กำหนดไว้ จึงเป็นการยื่นฎีกาโดยมิชอบ ศาลชั้นต้นชอบที่จะต้องใช้อำนาจมี คำสั่งไม่รับฎีกาได้ทันที เพราะมิใช่กรณีโจทก์เสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาไม่ครบถ้วนที่ ศาลชั้นต้นซึ่งมี หน้าที่ตรวจคำคู่ความจะต้องมีคำสั่งให้โจทก์ชำระให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควร เสียก่อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 18 วรรคสอง ฉะนั้น แม้ศาลชั้นต้นมี คำสั่งรับฎีกาของโจทก์ไว้แล้วก็ไม่ถือว่าเป็นฎีกาที่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย" พิจารณาคำร้องขอทุเลาการบังคับ คำคำร้องให้เป็นพับ และยกฎีกาของโจทก์ให้คืน ค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดในชั้นฎีกาแก่โจทก์ ค่าทนายความชั้นฎีกาให้เป็นพับ

สมชาย จุฬนิติ · มন্ত্রী ยอติปัญญา · วีระพล ตั้งสุวรรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/12104/2553>